

PROTOKÓŁ Z KONTROLI DORAŻNEJ
przeprowadzonej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dreddenku
ul. Marszałkowska 18, 66-530 Dreddenko

Działając na podstawie ustawy z dnia 23 stycznia 2009r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206); ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 175, z 2009r. poz. 1362 z późn. zm.) Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 2009r w sprawie kontroli prowadzonej przez wojewodę (Dz. U. Nr 106, poz. 884), Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych z dnia 22 września 2005r. (Dz. U. Nr 189, poz.1598 z późn.zm.) oraz przepisów rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zmianami).

Zespół kontrolny w składzie:

1. **Małgorzata Rodak** – Starszy Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 3-1/11 z dnia 12 stycznia 2011r. - *przewodniczący zespołu kontrolnego*;
2. **Julita Zielińska** – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 3-2/11 z dnia 12 stycznia 2011r - *członek zespołu kontrolnego*;
3. **Aleksandra Kaczmarek** - Starszy Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 3-3/11 z dnia 12 stycznia 2011r. - *członek zespołu kontrolnego*;
4. **Ewelina Tomaszewska** - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 3-4/11 z dnia 12 stycznia 2011r - *członek zespołu kontrolnego*;

[dowód: akta kontroli str.1-4]

1
[Signature]

w dniu 13 stycznia 2011r. przeprowadził kontrolę doraźną w Ośrodku Pomocy Społecznej w Drezdenku, zgodnie z programem kontroli, zatwierdzonym przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

[dowód: *akta kontroli str.5,6*].

Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

[dowód: *akta kontroli str.7-10*]

Kontrole przeprowadzono w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006r. Nr 139 poz. 992 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 02 czerwca 2005r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. 05. Nr 105, poz. 881 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 175, z 2009r. poz. 1362 z późn. zm.)
- Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych z dnia 22 września 2005r. (Dz. U. Nr 189, poz.1598 z późn.zm.)
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zmianami)

Tematem kontroli była realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy społecznej.

Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości realizacji zadań zleconych z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz podniesienie jakości świadczonych usług w ramach ustawy o pomocy społecznej.

Kontrola została przeprowadzona na skutek anonimowej skargi z dnia 09 grudnia 2010r., metodą losową przeanalizowano dokumentację świadczeń przyznawanych w ramach systemu świadczeń rodzinnych oraz pomocy społecznej. Kontroli poddano również kwalifikacje kadry realizującej zadania pomocy społecznej zatrudnionej w strukturach Ośrodka.

Okres objęty kontrolą: okres zasiłkowy 2009/2010 stan na 31.10.2010r.

W toku postępowania kontrolnego ustalono, co następuje:

I. Założenia organizacyjne:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Drezdenku realizuje zadania objęte kontrolą na podstawie:

- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych [Dz. U. z 2006r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.] wraz z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne z dnia 2 czerwca 2005 r. (Dz. U. Nr 105, poz. 881 z późn. zm.).
- ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 175, z 2009r. poz. 1362 z późn. zm)
- rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych z dnia 22 września 2005r. (Dz. U. Nr 189, poz.1598 z późn.zm.)

W trakcie kontroli wyjaśnień udzielała:

Pani Maria Borenstein – zatrudniona na stanowisku Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Drezdenku – od dnia 01.01.2004r. i posiada upoważnienie Burmistrza Miasta i Gminy Drezdenko z dnia 05.05.2004r. do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada o świadczeniach rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

[dowód: *akta kontroli str.11-12*]

II. Organizacja pracy w Ośrodku

Ośrodek zatrudnia ogółem 28 pracowników, w tym Kierownik i 8 pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w środowisku na 17.083 mieszkańców (stan na dzień 30.06.2010r.).

Na dzień kontroli wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych, posiadających wymagane kwalifikacje do wykonywania zawodu - wynosi 8 pracowników 17.083 mieszkańców, co w przeliczeniu na 1 pracownika socjalnego przypada 2.135 mieszkańców, tym samym Ośrodek nie spełnia współczynnika zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w art.110 ust.11 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, iż „ ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców”.

[dowód: *akta kontroli str.13-16*]

Ośrodek czynny jest od poniedziałku do piątku w godz. 7:00-15:00. Każdego dnia, w siedzibie Ośrodka dyżur pełni wyznaczony pracownik socjalny. Harmonogram dyżuru pracowników jest publikowany na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Drezdenku w zakładce Ośrodek Pomocy Społecznej- aktualności.

[dowód: *akta kontroli str.17-21*]

III. Sytuacja kadrowa

Zgodnie z zapisem art. 116 ust. 1 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej pracownikiem socjalnym może być osoba, która:

- 1) *posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych;*
- 2) *ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna;*
- 3) *do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków:*
 - a) pedagogika,
 - b) pedagogika specjalna,
 - c) politologia,
 - d) polityka społeczna,
 - e) psychologia,
 - f) socjologia,
 - g) nauki o rodzinie.

W toku kontroli, na podstawie analizy akt osobowych pracowników socjalnych ustalono, iż wszystkie osoby zatrudnione na stanowisku pracownika socjalnego posiadają określone w ustawie kwalifikacje zawodowe. Czterech pracowników posiada I stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny. Aktualnie czterech pracowników kontynuuje naukę na studiach wyższych (Uniwersytet Szczeciński Wydział Humanistyczny, Kierunek – praca socjalna; Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi – Wydział Humanistyczny kierunek pedagogika pracy socjalnej).

Pracownicy regularnie uczestniczą w kursach, seminariach i szkoleniach z obszaru pomocy społecznej. System nagradzania pracowników Ośrodka oparty jest o na Zarządzeniu nr 8/2009 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Drezdenku z dnia 21 kwietnia 2009r., które reguluje m.in. możliwości uzyskania dodatku specjalnego, nagród.

W minionym roku wszystkim pracownikom socjalnym (w miesiącach: czerwiec, październik, grudzień) został przyznany dodatek specjalny w wysokości 5 - 10 % wynagrodzenia zasadniczego oraz w listopadzie nagroda pieniężna z okazji Dnia Pracownika Socjalnego.

Sposób awansowania pracowników odbywa się w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. 2009 nr 50 poz. 398 z późn.zm.) Z analizy akt osobowych pracowników socjalnych wynika, iż pracownicy byli awansowani w sytuacji podwyższenia kwalifikacji zawodowych.

W toku czynności kontrolnych przeanalizowano zjawisko fluktuacji kadr Ośrodka w latach 2009-2010. Z informacji przedstawionych przez kierownika Ośrodka wynika, iż we wskazanych latach 2 pracowników rozwiązało umowy o pracę, natomiast 5 zostało przyjętych do pracy.

[dowód: akta kontroli str.22-42;277]

IV. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

IV.1. Świadczenia rodzinne

Poniżej przedstawiono szczegółowy podział wypłaconych świadczeń wraz z poniesionymi wydatkami według stanu na dzień 31.10.2010r.- dane pochodzą ze sprawozdania rzeczowo-finansowego o zadaniach z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin.

[dowód: akta kontroli str.43-52]

Kontroli poddano dokumentację 26 rodzin, którym decyzją w okresie zasiłkowym 2009/2010 przyznano świadczenia rodzinne.

[dowód: akta kontroli str.53-93]

Skontrolowana dokumentacja stanowi ok. 1,55 % ogółu rodzin (1673 rodzin) uprawnionych do pobierania świadczeń rodzinnych na dzień 31.10.2010r.

IV.1.1. ZASIŁKI RODZINNE - Art. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych - Przyznano i wypłacono 24.621 zasiłków rodzinnych w łącznej kwocie 2.091.709 zł.

Dodatki do zasiłków rodzinnych:

- Dodatek z tytułu urodzenia dziecka - [Art. 9 ustawy o świadczeniach rodzinnych] - przyznano i wypłacono - 136 świadczeń w łącznej kwocie 136.000zł
- Dodatek z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - [Art. 10 ustawy o świadczeniach rodzinnych] - przyznano i wypłacono 1091 świadczeń w łącznej kwocie 426.279 zł.
- Dodatek z tyt. samotnego wychowywania dziecka - [Art. 11a ustawy o świadczeniach rodzinnych] - przyznano i wypłacono 1098 świadczeń na łączną kwotę 251.340 zł
- Dodatek z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - [Art. 12a ustawy o świadczeniach rodzinnych] - przyznano i wypłacono 3737 świadczeń na łączną kwotę 298.960 zł.
- Dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka - [Art. 13 ustawy o świadczeniach rodzinnych] - przyznano i wypłacono 1.456 świadczeń na łączną kwotę 111.680 zł.
- Dodatek z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego - [Art. 14 ustawy o świadczeniach rodzinnych] - przyznano i wypłacono 1.407 świadczeń na łączną kwotę 140.700 zł.
- Dodatek z tyt. podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania - [Art. 15 ustawy o świadczeniach rodzinnych] - przyznano i wypłacono 2.107 świadczeń na łączną kwotę 116.790 zł

IV.1.2. JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA DZIECKA - [Art. 15b ustawy o świadczeniach rodzinnych] - przyznano i wypłacono 196 świadczeń na łączną kwotę w wysokości 196.000 zł

IV.1.3 ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE:

- Zasiłek pielęgnacyjny [Art. 16 ustawy o świadczeniach rodzinnych] – przyznano i wypłacono 7.407 świadczeń na łączną kwotę 1.133.271 zł.

- Świadczenie pielęgnacyjne [Art. 17 ustawy o świadczeniach rodzinnych] - przyznano i wypłacono 912 świadczeń na łączną kwotę 467.048 zł.

Decyzje:

Decyzje wydawane z zachowaniem terminu określonego w art. 26 ww. ustawy o świadczeniach rodzinnych. Decyzje dostarczane do strony bez potwierdzenia odbioru. Uzasadnienie decyzji nie zawiera wszystkich składników decyzji określonych w art. 107 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, o treści „Uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa”, i dalej „zgodnie z § 4 wyż. cyt. przepisu można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony; nie dotyczy to jednak decyzji rozstrzygających sporne interesy stron oraz decyzji wydanych na skutek odwołania”.

Ponadto w toku kontroli ustalono,

Decyzją z dnia 18.11.2009r. przyznano zasiłek rodzinny na [] w kwocie 68 zł na okres od 01.11.2009r. do 31.10.2010r. oraz dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w kwocie 400 zł miesięcznie na okres od 01.10.2009r. do 31.10.2010r. – prawo do w/w świadczeń ustalono w oparciu o dochód rodziny, który z obliczeń organu właściwego w 2008r. wynosił 0 zł. Wątpliwości budzi sposób wyliczenia dochodu. Z zaświadczenia Urzędu Skarbowego w Drezdenku o wysokości dochodów uzyskanych przez członków rodziny w roku kalendarzowym poprzedzający okres zasiłkowy podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych wynika, iż [] w roku 2008 osiągnęli dochód w wysokości [] zł. co w przeliczeniu na członka rodziny wynosi 1884,45 zł. Z uwagi na fakt, iż [] od 01.11.2009r. przebywa na urlopie wychowawczym organ

▪ Usunięcia danych dokonał zespół kontroli na podstawie art.6 i 7 ust.3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (t.j. z 2002r., Dz.U. Nr 101, poz. 926 ze zm.).

kontrolowany pomniejszy dochód rodziny o dochód utracony z tytułu przejścia na urlop wychowawczy o kwotę 1884,45 zł. Podmiot kontrolowany ustalił utracony dochód w oparciu, o zaświadczenie z Urzędu Skarbowego, gdzie wykazane dochody stanowiły wspólny przychód małżonków. W dokumentach sprawy zabrakło dokumentu stanowiącego potwierdzenie utraconego przeciętnego miesięcznego dochodu. Zgodnie z § 2 ust 2 pkt 6 lit. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. 05. Nr 105, poz. 881 z późn. zm.); - do wniosku o zasiłek rodzinny należy dołączyć dokument określający datę utraty dochodu oraz miesięczną wysokość utraconego dochodu.

[dowód: akta kontroli str.94-113]

Osobami odpowiedzialnymi za powstanie powyższych uchybień są: z racji pełnionego stanowiska -Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej Pani Maria Borenstein- która ma nadzór nad prawidłową realizacją zadań oraz posiada upoważnienie Burmistrza do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w art.20 ust.2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji oraz referent ds. świadczeń rodzinnych który w zakresie swoich czynności jest zobowiązany do znajomości obowiązujących przepisów i ustaw w dziedzinie świadczeń rodzinnych oraz ostatecznie przygotowuje decyzje administracyjne w sprawie przyznania świadczeń rodzinnych.

[dowód: akta kontroli str.278-282;11-12]

[dowód: akta kontroli str.114-135]

IV.2. Terminowość

Wszystkie skontrolowane decyzje zostały wydane z zachowaniem terminu.

V. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej.

- Usunięcia danych dokonał zespół kontrolny na podstawie art.6 i 7 ust.3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (t.j. z 2002r., Dz.U. Nr 101, poz. 926 ze zm.).

V.1. Atmosfera pracy

W toku czynności kontrolnych przeprowadzono anonimową ankietę wśród 12 obecnych w dniu kontroli pracowników Ośrodka. Celem badania było sprawdzenie atmosfery panującej wśród zatrudnionych osób.

Na podstawie analizy zebranych danych stwierdzono, że pracownicy posiadają właściwą motywację do pracy w ośrodku pomocy społecznej. Większość odpowiedzi w tym zakresie dotyczyła potrzeby niesienia profesjonalnej pomocy lub przyjemności czerpanej z wykonywanego zajęcia, spotykania się z ludźmi. Mniejsza część osób jako powód pracy w OPS podaje względy finansowe, w tym stałe źródło dochodów lub brak innej pracy. Jednocześnie należy podkreślić, iż 92% pracowników zna cel pracy na zajmowanym przez siebie stanowisku.

Ponad połowa pracowników przyznaje, że zna obowiązujący w firmie system awansu pracownika, przy czym 17% ankietowanych przyznało, że w ostatnim czasie awansowali, natomiast kolejne 42 % ankietowanych pracowników deklaruje chęć awansu lub zmianę stanowiska pracy. Znaczna większość ankietowanych (83 %) zna również obowiązujący w firmie system kar i nagród. 75% z nich przyznało, iż otrzymało ostatnią nagrodę w roku 2010, głównie w formie pieniężnej. Dodatkowo 13% pracowników wskazało, iż otrzymało również list gratulacyjny lub słowna motywację.

Rozbieżności w opiniach ankietowanych pojawiły się w zakresie znajomości oczekiwań kierującego jednostką w stosunku do pracowników. Połowa z nich pozytywnie ocenia ten zakres, a jednocześnie ponad połowa widzi potrzebę uszczegółowienia tych oczekiwań w ocenie pracownika, która w OPS nie obowiązuje. Wypowiedzi dotyczące braku jasnych oczekiwań wobec pracowników pojawiły się również przy ocenie atmosfery w jednostce. Jednocześnie pracownicy dostrzegają potrzebę poprawy organizacji pracy w Ośrodku głównie w zakresie: równego traktowania pracowników, jasnego podziału obowiązków i zadań. Ponadto jako główne trudności w wykonywanej pracy ankietowani podają brak zrozumienia, brak wsparcia ze strony kierownika, nadmiar klientów. Przy czym należy podkreślić, iż część przedstawionych przez pracowników problemów wiąże się z normalnym funkcjonowaniem Ośrodka i jest charakterystyczna dla tego typu jednostki organizacyjnej. 10% badanych nie wskazało żadnych trudności.

Mimo powyższego pracownicy przyznają, że mogą proponować własne sposoby rozwiązywania zadań (75 % ankietowanych podało odpowiedź twierdzącą), jednak pojawiły się opinie o jednoczesnym braku akceptacji tych propozycji przez kierownika. Znaczna

większość pracowników przyznała, że problemy te rozwiązywane są poprzez indywidualne rozmowy z kierownikiem lub w zespołach pracowników.

Z wypowiedzi ankietowanych wynika, iż dobrze się czują we własnym zespole. Szanują wzajemną wiedzę i zdanie, do siebie zwracając się z pojawiającymi się problemami (81% wszystkich wskazań). Relacje w zespole pracowników zostały ocenione jako wystarczająco dobre (58% ankietowanych) lub dobre (42% badanych). W uzasadnieniu odpowiedzi badani podkreślali dobrą współpracę wśród pracowników, w tym zgranie zespołu. Powyższemu jednak przeczyły odpowiedzi pracowników w zakresie atmosfery w firmie, gdyż aż 58% wszystkich ankietowanych oceniło atmosferę w pracy jako złą, 33% jako wystarczająco dobrą, 8% jako dobrą. W uzasadnieniu takiego stanowiska pracownicy wskazywali najczęściej na: podgrupy pracowników zamknięte na inne osoby, brak jednakowego traktowania pracowników, brak jasnych kryteriów i oczekiwań wobec pracowników. Jednocześnie ankietowani wskazywali głównie negatywne emocje związane z miejscem pracy.

W celu usprawnienia pracy w Ośrodku ankietowani wymienili: poprawę relacji pomiędzy kierownikiem, a pracownikami, wprowadzenie jasnych zasad i procedur wszystkich badanych, równe traktowanie pracowników przez kierownika, poprawę warunków lokalowych polepszenie kontaktów między wszystkimi pracownikami. Badani pracownicy postulowali również o wprowadzenie superwizji, zwiększenie liczby szkoleń, możliwość ustalenia zastępstw.

[dowód: akta kontroli str.136-188]

V.3. Zasiłki stałe , zasiłki okresowe

W 2010 r. pomoc społeczną w formie zasiłku stałego przyznano dla 214 osób z 205 rodzin oraz zasiłku okresowego dla 580 osób z 556 rodzin.

Podczas kontroli dokonano oceny zasadności przyznawania świadczeń oraz prawidłowości prowadzenia dokumentacji **zasiłków stałych, okresowych** - na podstawie losowo wybranej dokumentacji świadczeniobiorców.

Kontroli poddano dokumentację 9 rodzin, którym stosowną decyzją administracyjną w okresie październik 2010- styczeń 2011 przyznano świadczenia pieniężne pomocy społecznej.

Za osoby korzystające z zasiłku stałego, nie objęte ubezpieczeniem zdrowotnym Ośrodek opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne. W podstawie prawnej decyzji

M. J. Kowalski

[Signature] 10

przyznających zasiłek stały wraz ze składką zdrowotną –przywoływana jest ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.).

Ustalono, że zasiłki przyznawane są na podstawie rodzinnych wywiadów środowiskowych, zaświadczeń o dochodach osób w rodzinie oraz ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

Zasiłki okresowe zostały przyznane na podstawie art.38 ustawy o pomocy społecznej. Skontrolowane świadczenia ocenia się jako zasadnie przyznane. Powody przyznawania zasiłków - bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba zostały udokumentowane stosownymi dokumentami. Wysokość zasiłków okresowych została ustalona prawidłowo tj. w wysokości 50% różnicy między kwotą kryterium dochodowego rodziny (osoby) a posiadany dochodem rodziny (osoby). Zasiłki okresowe wypłacane są tylko ze środków budżetu państwa. Gmina nie przeznaczyła środków własnych na wypłatę tego świadczenia.

Ustalono, że przestrzegane są terminy przeprowadzania wywiadów tj. w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o potrzebie przyznania świadczenia – zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U Nr 77, poz. 672 z dnia 4 maja 2005 r. ze zmianami).

[dowód: akta kontroli str.189-190]

V.4 Kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej.

W trakcie czynności kontrolnych przeanalizowano wydatki dokonane w roku 2010 za ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca Gminy w domu pomocy społecznej. Sprawdzono zestawienie wypłat w powyższym zakresie w okresie od stycznia do grudnia ubiegłego roku.

W trakcie kontroli poddano analizie 5 losowo wybranych teczek osób skierowanych do domu pomocy społecznej. Ustalono, iż w 4 teczkach znajdowały się wnioski o skierowanie do domu pomocy społecznej, w jednym przypadku klient został skierowany do dps na postanowienie Sądu z dnia 5 lipca 2010r. na wniosek OPS Drezdenko (w aktach znajduje się opinia sądowo-psychiatryczna, karta leczenia szpitalnego, wywiady środowiskowe przeprowadzone u osób zgodnie z art.103 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej - Dz. U. Nr 175, z 2009r. poz. 1362 z późn. zm.), wywiady środowiskowe.

Decyzje o skierowaniu uzasadnione właściwymi powodami przyznania takiej formy pomocy (całodobowa opieka w pielęgnacji, brak możliwości zapewnienia pomocy ze strony rodziny), odpłatność w każdym przypadku naliczona prawidłowo, we wszystkich decyzjach brak potwierdzenia odbioru przez klienta lub opiekuna prawnego.

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż w 4 analizowanych sytuacjach różnicę pomiędzy kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a odpłatnością wnoszoną przez mieszkańca ponosi Gmina Drezdenko, w 1 przypadku częściową odpłatność oprócz Gminy ponosi również rodzina zgodnie z umową zawartą z kierownikiem Ośrodka. W kolejnych, weryfikowanych decyzjach odpłatność naliczona prawidłowo.

W aktach klienta ubezwłasnowolnionego znajduje się wniosek opiekuna prawnego o skierowanie do domu pomocy społecznej, dokumenty potwierdzające ustanowienie opiekuna prawnego, opinia psychologiczna klienta oraz postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 10 marca 2010r. sygn.akt III RNs4/10 zezwalające na złożenie wniosku opiekunowi prawnemu na skierowanie do domu pomocy społecznej będącego pod jego opieką --

Ustalono, iż Ośrodek w odpowiedzi na wniosek opiekuna prawnego o skierowanie do domu pomocy społecznej w pierwszej kolejności wydał postanowienie z dnia 06 listopada 2009r. uznając się niewłaściwym do załatwienia sprawy w przedmiocie skierowania do domu pomocy społecznej w przypadku osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej na wniosek jego opiekuna prawnego. Postępowanie Ośrodka niezgodne z art. 54 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 175, z 2009r. poz. 1362 z późn. zm.). Odpłatność klienta za pobyt w Domu Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu została wyliczona prawidłowo, różnicę pomiędzy miesięcznym kosztem utrzymania, a odpłatnością wnoszoną przez mieszkańca ponosi Gmina Drezdenko (decyzja z dnia 13 sierpnia 2010r., znak OPS/DPS/34/2010).

[dowód: akta kontroli str.191-251]

Zgodnie z treścią wyjaśnień kierownika Ośrodka – Pani Marii Borenstein w sprawie braku potwierdzenia odbioru decyzji przez klientów o skierowaniu i odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej sytuacja ta spowodowana jest ograniczonymi środkami finansowymi i oszczędnościami. Decyzje wysyłane są zwykłą przesyłką, natomiast decyzje odmowne, postanowienia, wysyłane są listem poleconym, bądź za potwierdzeniem odbioru.

[dowód: akta kontroli str.252-253]

■ Usunięcia danych dokonał zespół kontrolny na podstawie art.6 i 7 ust.3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (t.j. z 2002r., Dz.U. Nr 101, poz. 926 ze zm.).

Handwritten initials and signature

Handwritten mark

V.5. Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są przez jednego z pracowników Ośrodka zatrudnionego w ramach umowy o pracę na czas nieokreślony. W aktach pracownika znajduje się również zakres czynności dla opiekunek domowych wykonujących usługi „opieka nad chorym w domu”. Powyższy zakres czynności wzbudza wątpliwości w odniesieniu do usług określonych w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych z dnia 22 września 2005r. (Dz. U. Nr 189, poz.1598 z późn.zm.) zakres czynności uwzględnia głównie takie rodzaje usług jak: pielęgnacja, pomoc mieszkaniowa. Pozostałe wymienione w zakresie czynności zadania jak: utrzymania w czystości pomieszczenia, dokonywanie zakupów, regulowanie opłat, przygotowywanie posiłków, zmiana bielizny osobistej i pościelowej, przepierka rzeczy osobistych wchodzą w zakres zwykłych czynności opiekuńczych. Wymieniony zakres wymaga zatem ponownej weryfikacji.

W aktach pracownika znajduje się potwierdzenie do prawa do wykonywania zawodu pielęgniarstwa oraz zaświadczenie o odbytym przeszkoleniu po 5-letniej przerwie w wykonywaniu zawodu pielęgniarstwa z dnia 11 sierpnia 2006r. oraz certyfikat o uczestniczeniu w szkoleniu dotyczącego treningu umiejętności społecznych w rehabilitacji psychiatrycznej. W toku analizy dokumentacji kontrolującym nie przedstawiono dokumentu potwierdzającego co najmniej półroczny staż pracy w jednostce określonej w § 3 ust. 2 wyżej cytowanego Rozporządzenia.

[dowód: akta kontroli str.254-260]

W trakcie czynności kontrolnych przeanalizowano dokumentację 5 klientów Ośrodka, którym decyzją przyznano świadczenie w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ustalono, iż we wszystkich analizowanych przypadkach znajdują się wywiady środowiskowe, zaświadczenia potwierdzające występowanie zaburzeń psychicznych, decyzje o przyznaniu świadczenia, odpłatność naliczona prawidłowo. Brak potwierdzenia odbioru decyzji w każdym przypadku.

We wszystkich analizowanych decyzjach podano zakres usług. W uzasadnieniu zaś określono specjalistyczne usługi opiekuńcze jako zwykłe czynności opiekuńcze obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Natomiast specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Ponadto rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych zostały określone w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych z dnia 22 września 2005r. (Dz. U. Nr 189, poz.1598 z późn. zm.).

[dowód: akta kontroli str.261-276]

Wnioski i ocena kontrolowanej jednostki:

1. Świadczenia rodzinne:

- a) Liczba prawidłowo wydanych decyzji uprawniających do pobierania zasiłków rodzinnych w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji (analiza losowo wybranej dokumentacji świadczeniobiorców) – 90 % skontrolowanych decyzji wydana była prawidłowo (skontrolowano 10 decyzji).
- b) Liczba prawidłowo wydanych decyzji uprawniających do pobierania dodatków do zasiłku rodzinnego w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji (analiza losowo wybranej dokumentacji świadczeniobiorców) – 90 % skontrolowanych decyzji wydana była prawidłowo (skontrolowano 10 decyzji).
- c) Liczba prawidłowo wydanych decyzji uprawniających do pobierania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji (analiza losowo wybranej dokumentacji świadczeniobiorców) – 100 % skontrolowanych decyzji wydana była prawidłowo (skontrolowano 10 decyzji).
- d) Liczba prawidłowo wydanych decyzji uprawniających do pobierania świadczeń opiekuńczych w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji (analiza losowo wybranej dokumentacji świadczeniobiorców) – 100 % skontrolowanych decyzji wydana była prawidłowo (skontrolowano 6 decyzji).
- e) Liczba spraw rozpatrzonych z uchybieniem terminu w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji - 0
- f) Brak potwierdzenia odbioru decyzji w każdym analizowanym przypadku.

2. Pomoc społeczna

- a) zaburzone relacje w zespole pracowników Ośrodka na linii pracownik – kierownik i pracownik – pracownik. Pracownicy nie do końca akceptują przyjęty w firmie sposób kierowania zespołem, a jednocześnie nie potrafią sprecyzować przyczyn i zakresu zaburzonych relacji. Wobec powyższego atmosfera w pracy jest napięta zarówno dla pracowników, jak i samego kierownika;
- b) kierownik Ośrodka nagradza i awansuje pracowników zgodnie z przyjętymi w OPS zasadami. Zasady te znane są pracownikom;
- c) kierownik i pracownicy socjalni posiadają wymagane ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 175, z 2009r. poz. 1362 z późn. zm.) kwalifikacje zawodowe;
- d) nie jest spełniony współczynnik zatrudnienia pracowników socjalnych;
- e) w trakcie badanego okresu nie wystąpiło zjawisko fluktuacji kadr;
- f) świadczenia w formie zasiłków stałych i okresowych są naliczane poprawnie z zachowaniem ustawowych zapisów, a postępowanie prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- g) Ośrodek partycypuje w kosztach pobytu mieszkańca Gminy skierowanego do domu pomocy społecznej,
- h) nieprawidłowe postępowanie Ośrodka w przypadku kierowania do domu pomocy społecznej osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej na wniosek opiekuna prawnego. Tryb postępowania w pozostałych przypadkach prawidłowy;
- i) świadczenia w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób zaburzeniami psychicznymi przyznane właściwie - osobom uprawnionym do korzystania z tej formy pomocy, natomiast uzasadnienie w decyzji określające rodzaj świadczenia sformułowany nieprawidłowo;
- j) brak potwierdzenia odbioru decyzji w każdym analizowanym przypadku.

Na tym postępowanie kontrolne zakończone i dokonano wpisu w książce kontroli pod poz. 6

Na podstawie art. 44 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31 poz. 206) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zmianami). § 16 kierownik podmiotu kontrolowanego może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej

odmowy. Kierownikowi podmiotu kontrolowanego przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli. Przytoczone zastrzeżenia, zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi podmiotu kontrolowanego stanowiska kierownika komórki do spraw kontroli wobec zastrzeżeń.

Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika podmiotu kontrolowanego nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez kontrolującego i sporządzenia wystąpienia pokontrolnego.

Niniejszy protokół z kontroli sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach z których:

- jeden egzemplarz otrzymuje kierownik podmiotu kontrolowanego,
- drugi egzemplarz przekazano do Wydziału Nadzoru i Kontroli Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.
- trzeci egzemplarz wraz z dokumentacją kontrolną pozostaje w aktach Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.

**KIEROWNIK
JEDNOSTKI KONTROLOWANEJ**

KIEROWNIK
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
Maria Boreczka
mgr Maria Boreczka
specjalista organizacji pomocy społecznej i pracy socjalnej (2)

ZESPÓŁ KONTROLNY:
ST. INSPEKTOR
w Oddziale Budżetu i Analiz
Polityki Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

1. Małgorzata Rodak *Małgorzata Rodak*
INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej
2. Julita Zielińska *Julita Zielińska*
3. Aleksandra Kaczmarek ... ST. INSPEKTOR
w Wydziale Polityki Społecznej
Aleksandra Kaczmarek
4. Ewelina Tomaszewska... *Ewelina Tomaszewska*

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Drezdenko, dn. *08.02.2011.*

Gorzów Wlkp., dn. *08.02.2011.*